



České politice chybí vize, kam směřovat společnost

Rozhovor Haló novin s podnikatelem Tomiem Okamurou (HaNo 13. 1. 2011)

Jaký vidíte největší problém české ekonomiky?

Kromě korupce, která kvete i v soukromém sektoru, to je naprosto chybějící vize státu do budoucnosti. První Československou republiku budovali naši předci s jasnými prioritami - exportní ekonomika zaměřená na lehké strojírenství, na tehdy nejmodernější odvětví, na automobilový a letecký průmysl. Vzduch byl tehdy naše moře. Z ČSR se podařilo udělat jednu z nejvýkonnějších ekonomik světa. Poválečné, totálně zničené Japonsko zažilo ekonomický zázrak také jen díky promyšlené dlouhodobé strategii - Japonci investovali v zahraničí hlavně do surovinových zdrojů a za ně platili opět výrobky s nejvyšší přidanou hodnotou. Udělat z mála maximum - to byl v podstatě stejný program obou zemí.

Češi dnes ve světě hrají první ligu v hudbě, v hokeji a v pivu. O sklo už jsme přišli. Ale zdá se, že bychom uměli být na špici např. v nanotechnologiích nebo ve vývoji software. Také na zmíněném pivu by se dala postavit ekonomická strategie. Mám na mysli export technologií do zemí, kde stále ještě mají čeští pivovarníci zvuk. Tady je prostor pro vývoz celých strojírenských celků, obilí, chmele a hlavně našeho know-how. Češi pomáhali budovat pivovary v Japonsku. Dodávali tam technologie a dodnes tam dodáváme suroviny. Proč by to nešlo v Číně nebo v Brazílii, kde trhy rostou takovým tempem, že je obtížné je vůbec nasytit? Proč nestavíme sladovny v obilnici planety v Kazachstánu a velkopivovary v Indii a v Číně? V Asii dominují v pivovarnictví nadnárodní koncerny jako Heineken, které jsou daleko dražší než my, a jejich produkty rozhodně nejsou o nic lepší.

V politické diplomacii zjevně zaostáváme...

Zjevně. Je tu Afrika a Latinská Amerika – i tady náš stát místo toho, aby pozice budoval, naopak pozice opouští. Rusové, Číňané i Američané tu bojují o každý centimetr a my těžko dobyté pozice opouštíme. Pod záminkou úspor ruší ministr Schwarzenberg ambasádu v Keni. Ambasádu, kterou stát před třemi lety rekonstruoval za 42 mil. korun a jejíž provoz stojí něco přes 5 mil. ročně! Údržbu ambasády stejně budeme platit dál. A přitom na rok 2011-2012 je plánována např. rekonstrukce české ambasády v moldavském Kišiněvě za 79 mil. Kč! Nic osobně proti Moldavsku - ale tam oproti Keni těch perspektiv moc nevidím. Ročně do Keni jede 10 tisíc českých turistů, a ten počet roste. Keňa je samozřejmě klíčem i k dalším zemím v okolí. Naši odborníci - třeba rybníkáři, zemědělci, strojaři a další - tu mohou mít obrovský prostor. Potenciál tu je obrovský, protože Afrika je plná nerostných surovin. Afrika rozhodně není chudá.

Jak by stát mohl ekonomice ještě pomoci?

Stát by měl spolu s odborníky přijít s vizí budoucího rozvoje naší země a podle toho pak směřovat svou podporu. Neměl by se bát radikálních moderních řešení. Stát ročně utratí stamiliony za telefony ve výdajích svých institucí. Proč nepokryje celou zemi vysokorychlostním bezdrátovým internetem? V podstatě by šlo o rozšíření stávajícího pokrytí za paketel. Pak by mohly všechny instituce pomocí internetové telefonie komunikovat zdarma. Do pár let už budou wifi nebo wimax v telefonu běžné, takže zadarmo by telefonovali všichni občané. Ptáte se, kde je příjem státu? U institucí jde úspora konkrétně vyčíslit a u občanů musíme počítat i to, co neutratí. Jestliže občané neutratí v průměru 1000 Kč měsíčně za telefon a internet, pak je to jako bychom jim o tuto částku zvedli čistou mzdu. I to se počítá. Jenže taková řešení chtějí odvahu a vize. To by měli mít teoreticky naši politici.

Jenže asi nemají...

Nemají, a v tom vidím největší problém české politiky: že jí chybí vize, kam a jak směřovat společnost. Politici ve svých programech pouze záplatují díry. Je to sice třeba, ale je to žalostně málo. Politik uvažuje na čtyři roky dopředu. Jeho vizí je získat a udržet moc. Státník uvažuje na padesát nebo sto let. Jeho vizí je zanechat po sobě lepší zemi. České politice chybí státníci.